

Thanatos

ISSN 2242-6280, vol. 1 1/2012

© Suomalaisen kuolemantutkimuksen seura

MEMENTO MORI – MUISTA KUOLEVAISUUTESI

Anna Haverinen

Thanatos perustettiin vuonna 2011 Suomalaisen kuolemantutkimuksen seuran ensimmäisen seminaarin jälkeen. Tavoitteena oli luoda monitieteinen ja ajankohtainen verkkolehti kuolemantutkimuksen alalle; silmienne edessä lepää ensimmäinen numero. Ajautumiseni Thanatoksen ensimmäisen numeron päätoimittajaksi on ollut sattumien summa, enkä voi missään nimessä ottaa kunniaa lehden julkaisusta itselleni. Vasta aloittelevana tutkijana en myöskään väitä olevani alani ammattilainen, sillä tilanteesta riippuen alani vaihtuu virtuaaliantropologiasta digitaalisen kulttuuriin ja kuoleman rituaalien tutkimukseen. Vihreyteni vuoksi olen nöyränä – kuolevaisuuteni muistaen – ottanut vastaan kokeneempien tutkijoiden tietämyksen tästä moniulotteisesta aiheesta sekä lehden julkaisuprosessista. Koko toimituskunta on ollut tiiviisti kuukausien ajan oman vapaa-aikansa ja välillä jopa työnsä kustannuksella työstämässä jokaista lehdessä julkaistavaa artikkelia. Myös tämän numeron kirjoittajat ovat olleet aktiivisesti mukana kehittämässä Thanatoksen toiminta- ja julkaisutapoja. Haluankin lämpimästi kiittää heitä kärsivällisyydestä sekä panoksesta.

Thanatoksen tavoitteet ovat kunnianhimoisia ja tie on vasta alussa. Ketä pyrimme puhuttelemaan lehdellämme? Mitä oikeastaan tarkoitamme monitieteisyydellä? Miksi kuolemantutkijat tarvitsevat oman lehtensä - eivätkö omien tieteen- ja ammattialojen julkaisut riitä? Suomalainen kuolemantutkimus on kansainvälisesti korkeatasoista, mutta täällä kotimaassa harva tietää toisistaan. Muut kollegat saattavat ihmetellä “*morbideja*”

aiheita ja kummastellen nostella kulmiaan, kun kuolemantutkija innoissaan pohtii joko itsemurhia, hautajaistapoja, suremisen muotoja Internetissä tai määrittääkö fysiologisen kuoleman raja henkilön itsensä, persoonan, kuolemaa. Tutkijan lähipiiri saattaa huokaista: “Hyi kauheaa miten surullinen aihe”. Kokemukseni kuolemantutkijoiden konferensseista ja seminaareista on tyystin toinen. Enää ei tarvitsekaan perustella aihettaan, vaan seminaarit saattavat olla jopa hilpeän hauskoja mustan huumorin sävyttäviä kokoontumisia, joissa kuolemantutkija tuntee olevansa kuin kotonaan.

Mutta miksi esimerkiksi folkloristi tarvitsee näkemystä vaikkapa hoitotieteen edustajalta? Haluamme sekä seuran toiminnalla että Thanatoksella kysyä vastakysymyksen: miksi ei. Tutkimme kaikki ihmistä, enemmän tai vähemmän kokonaisuutena, ja tavoitteenamme on ymmärtää. Kuolema on vain yksi, vaikkakin vääjäämätön, osa ihmisen elämää eikä kuoleman kokemus ole koskaan samanlainen. Dialogin muodostaminen eri tieteenalojen välille samasta aiheesta voi siis tuoda yllättäviäkin ahaa-elämyksiä.

Toimituskuntamme jäsenet ovat tällä hetkellä pääosin humanististen ja yhteiskuntatieteellisten alojen edustajia. Väistämättä heidän näkemyksensä ovat tällöin muokanneet ensimmäisen numeron sisältöä. Vierailevien päätoimittajien visiot Thanatokselle ovat siis enemmän kuin tervetulleita, sekä kutsumme lisää ihmisiä mukaan toimitusprosessiin. Tarkoituksenamme ei ole sulkea lehden tekstejä yhden muotin sisään tai tarjota vain yhden alan julkaisukanavaa. Haluamme tuoda esille erilaisia tapoja kirjoittaa ja tuottaa tiedettä ja tietoa. Kuolemantutkimukseen kuuluvat niin kvantitatiiviseen kuin kvalitatiiviseen aineistoon perustuvat tutkimustavat. Samoin monimenetelmälliset tutkimukset ja ammatilliset tekstit ovat olennainen osa Thanatoksen julkaisuprofiilia.

Thanatos julkaisee myös kolumneja, kirja- ja elokuva-arvosteluja sekä muita lyhyitä tekstejä eri ilmiöistä kuoleman ympäriltä. Kuolema on kulttuurisesti opittu kokemus, jota tuotetaan yhteiskunnassamme aktiivisesti niin populaarikulttuurissa kuin mediassakin. Myös nämä määrittävät sitä, miten kuolema nyky-yhteiskunnassa koetaan ja ymmärretään.

Olen ylpeä siitä, että olen saanut työskennellä lahjakkaiden ja persoonallisten ihmisten parissa sekä mukana seuran ensiaskelissa. Scifi-nörttinä visioin jo SKTS:n 50 vuotisjuhlia

sekä Thanatoksen juhlaulkaisua, jonne voisimme osallistua hiukset ajan hopeoimina. Tämä kaikki kuitenkin vaatii edelleen tekijöitä sekä intohimoa. Tervetuloa siis mukaan!

FM Anna E. Haverinen on digitaalisen kulttuurin jatko-opiskelija Turun yliopistossa ja viimeistelee kotikonttorissaan Vantaalla väitöskirjaansa virtuaalisista suru- ja muistamisrituaaleista.